

Grundskolenämnden

Förslag till beslut - Godkännande av tredjelandsöverföring avseende Google Workspace for Education

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner införandet av Googles produktsvit Google Workspace for Education i verksamheterna.
2. Tredjelandsöverföring godkänns för Googles produktsvit Google Workspace for Education, från det datum då konsekvensbedömning av Google Workspace for Education enligt dataskyddsförordningen godkänts.

Ärendebeskrivning

Google Workspace for Education är Googles produktsvit för utbildningsmiljöer. Syftet med behandlingarna av personuppgifter är att tillhandahålla en uppsättning digitala verktyg och tjänster som främjar utbildning och samarbete i utbildningsmiljöer. Barn- och utbildningsförvaltningen avropar Pro-versionen av denna produktsvit för användning i grundskolan och gymnasieskolan via licenspartner Atea.

För att behandlingen ska vara laglig ska konsekvensbedömning enligt EU:s dataskyddsförordning GDPR genomföras. Konsekvensbedömningen pågår och beslut om konsekvensbedömning kan tas på delegation enligt nämndens delegationsordning.

Om en personuppgiftsbehandling ska kunna genomföras av ett biträde som har sina servrar, huvudverksamhet eller säte i tredje land så behöver en godkänd mekanism för överföring till tredje land, eller ett adekvansbeslut för det aktuella landet, finnas. För USA, där Google har sitt säte, finns avtalet EU-US Data Privacy Framework, vars säkerhetsmekanismer för överföring av personuppgifter godkändes i adekvansbeslut av EU-kommissionen den 10 juli 2023.¹

I enlighet med ramverket behöver en leverantör genomgå en självcertifieringsprocess för att vara godkänd tredjelandsleverantör. Google LLC är certifierat fram till den 13/9 2024. Självcertifieringen görs om regelbundet.

¹ Commission Implementing Decision EU 2023/1795 of 10 July 2023 pursuant to Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council on the adequate level of protection of personal data under the EU-US Data Privacy Framework (notified under document C(2023)4745).

Användning av Google Workspace for Education

Utbildning och Samarbete: Google Workspace for Education Pro ger elever, lärare och skolpersonal möjlighet att samarbeta och kommunicera genom olika verktyg, inklusive Gmail, Google Drive, Google Docs, Google Sheets och mer. Syftet är att underlätta en digital inlärningsmiljö och främja effektiv kommunikation och samarbete inom skolgemenskapen.

Lärande och Undervisning: Genom användningen av Google Workspace-tjänster kan lärare skapa och dela undervisningsmaterial, ge feedback på uppgifter och stödja elevernas inlärningsprocess. Verktygen kan också användas för att utveckla interaktiva läromedel och stödja olika inlärningsstilar.

Kreativitet och Projektarbete: Google Workspace for Education Pro erbjuder kreativa verktyg som Google Slides, Google Drawings och Google Forms. Syftet är att främja elevernas kreativitet och förmåga att uttrycka sig samt att möjliggöra projektarbete och presentationer.

Organisering och Tidsplanering: Tjänster som Google Calendar och Google Keep kan användas för att organisera skolaktiviteter, schemalägga möten och hålla reda på uppgifter. Syftet är att stödja både elevernas och lärarnas organisatoriska behov.

Tillgång till Digitala Resurser: Google Workspace for Education Pro ger tillgång till molnbaserad lagring och hantering av dokument och filer. Syftet är att underlätta delning och tillgång till material från olika enheter och platser.

Effektiv Administration och Hantering: För skolläda och administratörer möjliggör Google Workspace for Education Pro enkel administration av användarkonton, enhetsåtkomst och användarbehörigheter

Sammanfattningsvis är följande tjänster för närvarande aktuella för nämndens verksamheter: Classroom, Cloud Search, Drive, Documents, Gmail, Google chat, Google chrome-synkronisering, Google groups for Business, Google meet, Google Vault, Google Voice, Jamboard, Kalender, Keep, Migrerar, Sites, Tasks, Uppgifter, Forms.

Tjänsterna integreras med:

Autocrat (tillägg för kalkylark), Inläsningstjänst (webapp), Pear Deck för Google Slides (tillägg för presentationer), SketchUp for Schools (webapp), Skolsynk (webapp), SpellRight (tillägg för dokument) och Stava Rex (tillägg för dokument).

Personuppgiftsbehandlings i Google Workspace for Education

Följande typer av personuppgifter behandlas:

Förnamn, efternamn, e-postadress, kurs- eller klasstillhörighet, videoström, ljud. Mobiltelefonnummer samt serienummer för mobiltelefoner och andra enheter som ansluter till tjänsten behandlas också. Loggar över användaraktivitet förs i de applikationer som ingår i licensmodellen.

Känsliga och särskilt skyddsvärda personuppgifter kan förekomma när personuppgifter behandlas i tjänsterna. Personer i beroendeställning till personuppgiftsansvarig såsom elever, personer under 18 år och medarbetare samt lärarpraktikanter är användare av tjänsterna.

Personliga åsikter kan förekomma i elevernas skoluppgifter under skolgången. Eleverna kan själva komma att nämna sitt etniska ursprung eller religiös och filosofisk övertygelse eller hälsotillstånd i uppgifter de gör. Personuppgiftsansvarig lagrar ej avsiktligt dessa uppgifter och uppmanar ej till att ange dessa i tjänsterna. Värderande uppgifter av elevernas arbetsuppgifter (återkoppling på elevens uppgifter som syftar till elevens progression i ämnet) kan förekomma. I uppgifterna kan förekomma alla typer av uppgifter om enskilds situation om eleven själv väljer att nämna detta.

För att säkerställa korrekt användning av tjänsterna ges elever, medarbetare och praktikanter en introduktion av tjänsterna innan användning.

Skyddade personer har en fiktiv identitet i systemet. Denna identitet kan ej avkodas från den data som finns i systemet.

Tredjelsöverföringen och kommunfullmäktiges molntjänstbeslut

Om en personuppgiftsbehandling ska kunna genomföras av ett biträde som har sina servrar, huvudverksamhet eller säte i tredje land så behöver en godkänd mekanism för överföring till tredje land finnas. För USA, där Google har sitt säte, finns avtalet EU-US Data Privacy Framework, vars säkerhetsmekanismer för godkänd överföring av personuppgifter godkändes av EU-kommissionen den 10 juli 2023 genom adekvansbeslut.²

I enlighet med ramverket behöver en leverantör genomgå en självcertifieringsprocess för att vara godkänd tredjelsleverantör. Google LLC är certifierat fram till den 13/9 2024. Självcertifieringen görs om regelbundet.

Kommunfullmäktige tog 2021-10-21 §205 beslut om informationslagring i molntjänster (KSKF/2021:98). Beslutet i fem punkter anger att:

1. Eskilstuna kommun ska i första hand använda inomeuropeiska molntjänster för informationslagring.
2. Där inomeuropeiska alternativ ej finns kan information på skyddsnivå 0 och 1 lagras i molntjänster som lyder under lagstiftning från tredje land, förutsatt att organisationen vidtagit tekniska och organisatoriska åtgärder för att minimera risker med röjande av information.
3. Personuppgifter som lagras för IT-drift ska minimeras till så få som möjligt och får inte vara känsliga eller anses särskilt skyddsvärda. Inga andra personuppgifter än de som anses nödvändiga för att upprätthålla IT-driften av tjänsten ska hanteras i molntjänsten.

² Commission Implementing Decision EU 2023/1795 of 10 July 2023 pursuant to Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council on the adequate level of protection of personal data under the EU-US Data Privacy Framework (notified under document C(2023)4745).

4. Vid införande av tjänster som innebär informationslagring i molntjänster från tredje land ska en riskanalys och vid behov en konsekvensbedömning göras och personuppgiftsansvarig nämnd ska fatta beslut om införande.
5. Kommunstyrelsen får i uppdrag att följa utvecklingen nationellt och internationellt avseende informationslagring i molntjänster från tredje land och vid behov vidta nödvändiga åtgärder.

I föreliggande ärende är inte en inomeuropeisk tjänst en möjlighet. Likvärdiga produktsviter såsom Microsofts ger efter bedömning inte lika stora pedagogiska fördelar som Googles produktsvit. Även Microsofts produkter omfattas av likartad tredjelandsproblematik.

Eftersom det inte finns inomeuropeiska likvärdiga alternativ föreslås nämnden godkänna tredjelandsöverföring även om ett sådant beslut inte till fullo skulle harmoniera med andra punkten i kommunfullmäktiges beslut, nämligen att endast information med skyddsnivå 0 och 1 kan förekomma. Personuppgifter med skyddsnivå 2 konfidentiell, såsom bedömningsinformation och tidigare nämnt egengivna uppgifter av känslig art från elever går inte att utesluta i en digital utbildningsmiljö.

När kommunfullmäktige fattade beslut om informationslagring i molntjänster var rättsläget ett annat än det är nu. Det fanns inget adekvansbeslut för USA, och bland annat därav föredrogs en linje där tredjelandsöverföring gjordes möjlig för information som är öppen eller intern.

Anvisningar för behandling av personuppgifter (KSKF/2024:230) anger att ” Eskilstuna kommun får endast överföra personuppgifter till tredje land som kategoriseras som öppen eller intern (enligt kommunens informationsklassningsmodell: skyddsnivå 0 och 1) till tredje land, i enlighet med kommunfullmäktiges beslut KSKF/2021:98.” men även att ”Undantag ska beslutas av nämnd”.

Beslut om undantag har fattats tidigare: I juni 2022 togs beslut om digitalt stöd för enhetshandling av skolans datorer via Microsoft Intune. Gymnasienämnden beslutade 2023-11-16 §79 att godkänna Riktlinjer för hantering av sociala medier på kommunala gymnasieskolan i Eskilstuna samt tredjelandsöverföring som sker i enlighet med dessa riktlinjer. Dessa beslut har också inneburit avsteg från principen om att information av informationsklass 2 inte kan överföras till tredje land i och med att bilder på elever i vissa fall godkänts för att visas i det USA-baserade företaget Metas tjänster Facebook och Instagram.

Identiteter i Google Workspace upprättas utifrån kommunens AD (Active Directory) och omfattar förnamn, efternamn, klasstillhörighet/kurstillhörighet. Från dessa skapas specifika e-postadresser kopplade till identitetskonton. Personuppgifter som lagras för IT-drift uppgiftsminimeras därmed så långt det går i enlighet med kommunfullmäktiges molntjänstbeslut.

Kommunfullmäktiges beslut stipulerar också att en riskanalys och vid behov en konsekvensbedömning ska göras och att personuppgiftsansvarig nämnd ska fatta beslut om införande. I konsekvensbedömningen har risker samt förslag på hantering av dessa identifierats. Nämnden föreslås godkänna införandet av Google Workspace for Education och godkänna tredjelandsoverföring från det datum då konsekvensbedömningen är slutförd.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen
Dataskyddsombudet
Kommunstrateg informationssäkerhet
Akten

BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

Lina Axelsson Kihlblom
Förvaltningschef

Cathrine Olsson
Administrativ chef